Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ANTIČNI IN HUMANISTIČNI ŠTUDIJI

Oddelek za klasično filologijo

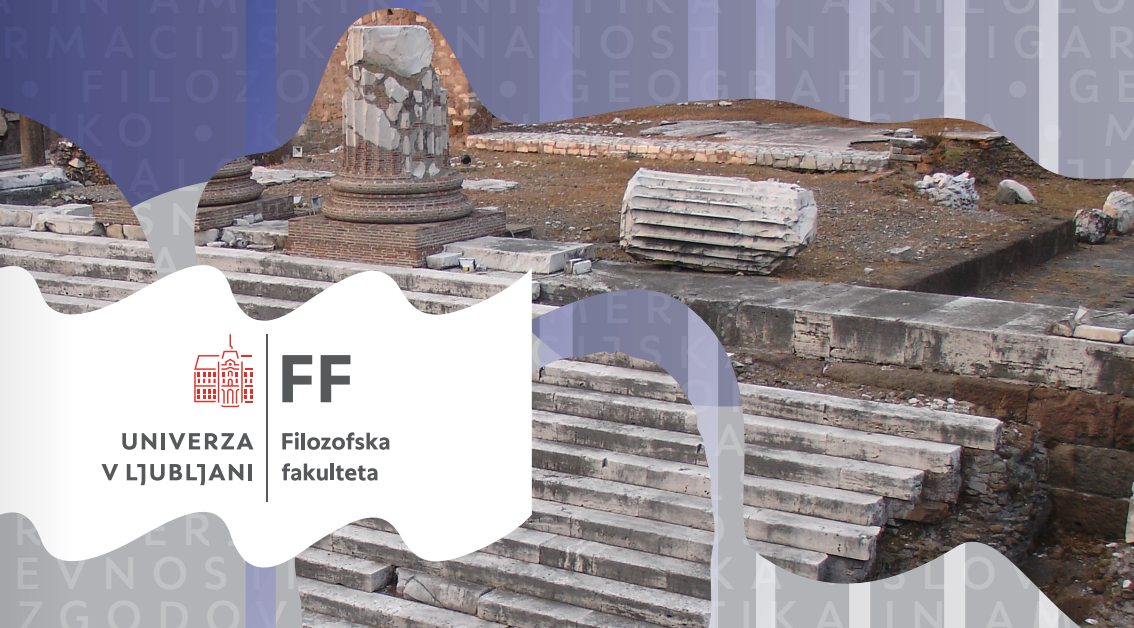

UNIVERZA V LJUBLJANI
FF
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

Naziv: prvostopenjski enopredmetni študijski program Antični in humanistični študiji

Trajanje: 3 leta

Točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Š*tudijski program ima naslednji smeri* (smer se izbere ob vpisu v prvi letnik):

- **Grška filologija,**
- **Latinska filologija.**

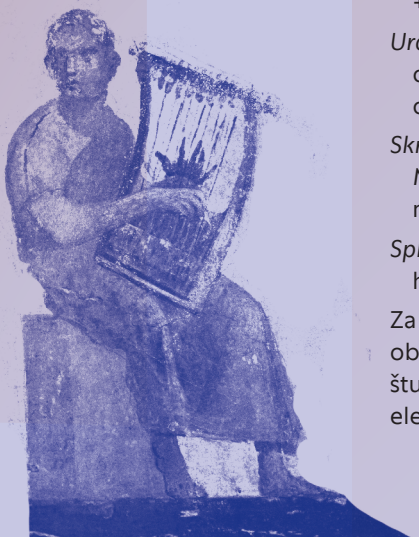

Kontakti za nadaljnje informacije

Strokovna služba oddelka
Nastja Janžekovič
nastja.janzekovic@ff.uni-lj.si
Soba 344

Telefon
+386 1 241 14 20

Uradne ure
od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa
Marko Marinčič
marko.marincic@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka
https://classics.ff.uni-lj.si/

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Opis programa

Program Antični in humanistični študiji je enopredmetni program, znotraj katerega se je možno usmeriti v temeljit študij enega od dveh klasičnih jezikov. Smer Latinska filologija se osredotoča na pridobivanje temeljitega znanja latinskega, smer Grška filologija pa grškega jezika za branje besedil v izvirniku. Obe smeri se osredotočata na poznavanje različnih obdobij latinske in grške književnosti, politične in kulturne zgodovine od začetkov do novega veka, filozofije, religije in mitologije, vsakdanjega življenja ter drugih področij materialne in duhovne kulture. Poseben poudarek velja latinskemu srednjemu veku in humanizmu ter recepciji grško-rimske kulture od renesanse do sodobnosti. Ob intenzivnem usvajanju latinščine oziroma grščine je v program vključen tudi dveletni tečaj, ki poskrbi za osnovno znanje drugega klasičnega jezika, tako da latinisti pregledno spoznajo klasično grščino, grecisti pa latinščino. Ker sta v program vključena intenzivna tečaja obeh klasičnih jezikov, predznanje latinščine in grščine ni obvezno za vpis v program.

Od dvopredmetnih programov latinščine in grščine (Latinski/Grški jezik, književnost in kultura) se enopredmetni program Antični in humanistični študiji razlikuje predvsem po velikem delu izbirnosti, ki razširi študentovo zanimanje na druga, sorodna področja: arheologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, primerjalna književnost, jezikoslovje, filozofija. Po zaključeni prvi stopnji je študij mogoče nadaljevati na drugi stopnji po pedagoški smeri dvopredmetnega programa in se usposobiti za učiteljski poklic ali pa po nepedagoških smereh dvopredmetnega programa ali enopredmetnem programu Antični in humanistični študiji.

Člani oz. članice in diplomanti oz. diplomantke oddelka dejavno sodelujejo pri delu Društva za antične in humanistične študije ter pri nastajanju dveh znanstvenih revij, *Keria: Studia Latina et Graeca* ter *Clotho*.

Na oddelku se študenti in študentke povezujejo tudi v okviru obštudijskih dejavnosti, pri organizaciji različnih dogodkov, od brucovanj, recitalov ter dramskih uprizoritev do razstav in znanstvenih konferenc ter različnih drugih projektov. Oddelek organizira tudi ekskurzije in poletne šole. Na oddelku delujeta študentska predstavnica in oddelčni tutorji.

Študentom in študentkam so odprte različne možnosti študija v tujini, zlasti prek sporazumov Erasmus+, sklenjenih med oddelkom in različnimi evropskimi univerzami. Študenti in študentke se redno udeležujejo poletnih tečajev novogrškega jezika v Grčiji in poletnih šol ter se izpopolnjujejo v tujini kot štipendisti tujih univerz in fundacij (Nemška služba za akademsko izmenjavo – DAAD, Sklad Aleksandra S. Onasisa). Ustanova patra Stanislava Škrabca vsako leto najuspešnejšim študentom in študentkam Oddelka za klasično filologijo podeljuje štipendije.

Predmetnik

Smer Latinska filologija

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Grška zgodovina	60			60	5
2. Rimska književnost in civilizacija		60		60	4
3. Grška književnost in civilizacija		60		60	4
4. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 1	60			60	6
5. Latinščina, intenzivni tečaj		150		150	10
6. Uvod v latinsko filologijo	30			30	3
7. Grščina I		60			5
8. Književnost antične Grčije	30				3
9. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
10. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6
11. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					11
2. letnik					
12. Rimska zgodovina	60			60	5
13. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 2	60			60	6
14. Izbrana poglavja iz grške književnosti 1	60			60	6
15. Izbrana poglavja iz latinske književnosti – seminar 1			30	30	6
16. Latinska skladnja I		120		120	7
17. Zgodovina latinskega jezika 1	60		30	90	4
18. Grščina II		60		60	4
19. Latinska metrika	30			30	3
20. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	60			60	6
21. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6
22. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					7
3. letnik					
23. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 3	60			60	6
24. Izbrana poglavja iz grške književnosti 2	60			60	6
25. Izbrana poglavja iz latinske književnosti – seminar 2			60	60	6
26. Zgodovina latinskega jezika 2	60			60	6
27. Uvod v latinski srednji vek in humanizem	30		30	60	6
28. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)				60	6
29. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6

30. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					9
31. Diplomsko delo					9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Antična retorika	30			30	3
2.	Antična mitologija in religija	30			30	3
3.	Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	30			30	3
4.	Antična antropologija in filozofija kulture	30			30	3
5.	Antična tragedija	30			30	3
6.	Interpretacija antičnih filozofskih besedil	30			30	3
7.	Antična komedija	30			30	3
8.	Kultura sodobne Grčije	30			30	3

Smer Grška filologija

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Grška zgodovina	60			60	5
2. Rimska književnost in civilizacija		60		60	4
3. Grška književnost in civilizacija		60		60	4
4. Izbrana poglavja iz grške književnosti 1	60			60	6
5. Grščina, intenzivni tečaj		150		150	10
6. Uvod v grško filologijo	30			30	3
7. Latinščina I		60			5
8. Književnost antične Grčije	30				3
9. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
10. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6
11. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					11
2. letnik					
12. Rimska zgodovina	60			60	5
13. Izbrana poglavja iz grške književnosti 2	60			60	6
14. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 1	60			60	6
15. Izbrana poglavja iz grške književnosti – seminar 1			30	30	6
16. Grška skladnja		120		120	7
17. Zgodovina grškega jezika 1	60			60	4

18. Latinščina II		60		60	4
19. Grška metrika	30			30	3
20. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	60			60	6
21. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6
22. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					7
3. letnik					
23. Izbrana poglavja iz grške književnosti 3	60			60	6
24. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 2	60			60	6
25. Izbrana poglavja iz grške književnosti – seminar 2			30	60	6
26. Zgodovina grškega jezika 2	60		30	90	6
27. Nova grščina, začetni tečaj	30	30		60	6
28. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)				60	6
29. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6
30. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					9
31. Diplomsko delo					9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Antična retorika	30			30	3
2.	Antična mitologija in religija	30			30	3
3.	Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	30			30	3
4.	Antična antropologija in filozofija kulture	30			30	3
5.	Antična tragedija	30			30	3
6.	Interpretacija antičnih filozofskih besedil	30			30	3
7.	Antična komedija	30			30	3
8.	Kultura sodobne Grčije	30			30	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Grška kultura in civilizacija

Pregled kulturne zgodovine stare Grčije od mikenske dobe do pozne antike. Snov je obravnavana po temah: razvoj in struktura političnih ustanov, vojaška organizacija; gospodarstvo in trgovina; religija; literarna kultura in gledališče; ustanove (rojstvo, poroka, smrt, pogrebni običaji in kult mrtvih itd.) ter drugi vidiki vsakdanjega življenja.

Rimska književnost in civilizacija

Pregled kulturne in literarne zgodovine, ki je predstavljena z odlomki v slovenskem prevodu. Ti ilustrirajo zgodovinski in kulturni kontekst dojemanja prostora in časa, kult bogov, položaja posameznika v družbi, odnosa med spoloma, položaja žensk in otrok, odnosa do vojne, odnosa do drugih ljudstev itd.

Izbrana poglavja iz grške književnosti

Predmet se izvaja ciklično skozi dva semestra za tri letnike in vsebuje naslednje okvirne teme: homerska epika, arhaična grška lirika, grško zgodovinopisje, grška tragedija, grška komedija, helenizem, grška književnost v cesarski dobi, antični roman in epistolografija, grška judovska in krščanska književnost.

Izbrana poglavja iz latinske književnosti

Predmet se izvaja ciklično skozi dva semestra za tri letnike na smeri latinska filologija oziroma za dva letnika na smeri grška filologija. Sestavljen je iz samostojne študijske obveznosti in predavanja o izbrani temi. Seminarski del ob izbrani temi z analizo izvirnih besedil uvaja v metodo filološkega dela.

Grščina, intenzivni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetni intenzivni tečaj starogrškega jezika in ne predpostavlja predznanja. Obravnavana snov sega od pravil starogrške pisave in izgovorjave do postopne usvojitve osnovnega oblikoslovja, najpogosteje rabljenih skladenjskih struktur in osnovnega besedišča stare grščine.

Zgodovina grškega jezika

Predavanja se izvajajo v dveletnem ciklu za dva letnika skupaj in vključujejo naslednje teme: mikenska grščina in linear B; Homerjev jezik in jezik epskega pesništva po Homerju; prevzem pisave, razvoj in širjenje grškega alfabeta; narečna členitev in zvrstnost grškega jezika v stari in klasični dobi.

Grška metrika

Predmet obravnava tipe verznih sistemov, značilnosti kvantitativnega in kvalitativnega verznega sistema, zgodovinski razvoj kvantitativnega verznega sistema pri Grkih in nastanek akcentuacijskega verznega sistema. Obravnava posamezne verzne oblike od epskih do lirskih pesniških oblik.

Nova grščina, začetni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetno seznanjanje z novogrškim standardnim jezikom. Pregledno obravnava poglavitne značilnosti novogrškega glasoslovja, oblikoslovja in skladnje. Zaradi kontinuitete s staro grščino je pri obravnavi oblikoslovja in skladnje poudarek na jezikoslovnih lastnostih, ki novo grščino ločijo od stare grščine.

Latinska skladnja I

Nadaljevalni tečaj latinščine: poglobitev oblikoslovja, razširitev besedišča; skladnja latinskih sklonov; zahtevnejše skladenjske strukture: gerundij in gerundivni sklad; odvisniki prve in druge stopnje; relativna zveza, relativni sklop; odvisni govor; stavčna analiza zahtevnejših besedil.

Uvod v latinsko filologijo

Predmet obravnava naslednje teme: tradicionalni pristopi k obravnavi latinskih besedil, tekstnokritične izdaje, zgodovina klasične filologije od antike do danes, najpomembnejši priročniki, priprava seminarskih nalog, elektronski in spletni viri za področje klasične filologije, zgodovina klasične filologije na Slovenskem.

Uvod v latinski srednji vek in humanizem

Pregled več kot tisočletje dolgega obdobja srednjeveške in humanistične latinitete, dopolnjen s seminarskim branjem izbranih odlomkov (v osnovi kronološki, znotraj tega urejen po literarnozvrstnih in kulturnozgodovinskih kriterijih).

Antična retorika

Predmet obravnava naslednje teme: primerjalna retorika, retorika v antiki in srednjem veku, njen zgodovinski razvoj in sistematika ter pedagoški diskurz.

Antična mitologija in religija

Predmet ima dva sklopa: 1) predstavitev grške in rimske mitologije in religije ob primerjavi z drugimi kulturami antičnega Sredozemlja (Prednji vzhod, Egipt) in 2) uvod v antične in novoveške teorije ter interpretacijske pristope.

Antična antropologija in filozofija kulture

Predmet povezuje pregled antične antropologije in filozofije kulture s prikazom sodobnih antropoloških teorij antične družbe, kulture in človeka ter se pri tem opira na konkretne primere ključnih antičnih besedil in njihovih sodobnih interpretacij.

Interpretacija antičnih filozofskih besedil

Predmet seznanja s ključnimi smermi in avtorji grško-rimske filozofije ter zajema: branje izbranih odlomkov, prevajanje kratkih odlomkov in težavnih mest v slovenščino, vsebinsko in idejno interpretacijo izbranega odlomka, jezikovno-terminološko analizo izbranega odlomka.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, v skupnem obsegu 180 KT. V zadnjem letniku študija študent pripravi diplomsko delo, ki ga mora uspešno zagovarjati.

Strokovni profil in veščine

Diplomant oziroma diplomantka študijskega programa, ki omogoča širok nabor izbirnih predmetov in tako izrazito spodbuja interdisciplinarnost, pridobi klasično-humanistično izobrazbo v najširšem smislu besede. Ima temeljno znanje antičnih jezikov ter pregledno pozna antično politično in kulturno zgodovino, književnost, filozofijo, religijo in mitologijo, vsakdanje življenje ter druga področja materialne in duhovne kulture antične Grčije in Rima. Pozna kulturo latinskega srednjega veka in humanizma ter bizantinsko kulturo in ima vpogled v recepcijo antične kulture od renesanse do naše sodobnosti ter njene vplive na evropsko kulturo v najširšem spektru.

Ima temeljno znanje obeh klasičnih jezikov, ob čemer se zaveda njune zgodovine in vpliva na moderne jezike; glede na izbrano smer »grška filologija« ali »latinska filologija« je v enem od obeh jezikov sposoben/sposobna branja najzahtevnejših besedil, medtem ko drugega pozna do mere, ki mu/ji omogoča prebiranje lažjih do srednje zahtevnih izvirnih besedil ob samostojni uporabi jezikovnih priročnikov. Grško in rimsko književnost in kulturo ob tem pozna enakovredno. Jezikovno znanje klasičnih jezikov ter specifične filološke kompetence, ki jih pridobi med študijem, diplomantu/diplomantki omogočajo suvereno interpretiranje izvirnih besedil v klasičnih jezikih v njihovem zgodovinskem kontekstu.

Zaposlitvene možnosti

Ker je študijski program zasnovan izrazito interdisciplinarno, diplomantu/diplomantki ponuja široko paleto zaposlitvenih možnosti. Po eni strani omogoča nadaljnjo študijsko ali poklicno usmeritev v tista področja, ki zahtevajo temeljno znanje obeh klasičnih jezikov in poglobljeno znanje enega od njiju (diplomanti/diplomantke se denimo lahko usposobijo za prevajalce leposlovnih, strokovnih in dokumentarnih besedil, pisanih v stari grščini oziroma latinščini, študij lahko nadaljujejo na pedagoških smereh dvopredmetnih programov druge stopnje in se zaposlijo kot učitelji klasičnih jezikov, delujejo lahko kot raziskovalci ...). Po drugi strani jim široka klasično-humanistična izobrazba, ki jo pridobijo, omogoči usmeritev v nadaljnji študij, raziskovanje in delovanje na sorodnih področjih (arheologija in muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, jezikoslovje, literarne vede ...). Ne nazadnje se diplomanti/diplomantke lahko usmerijo tudi v splošnejše poklice, ki temeljijo na interdisciplinarnem strokovnem delovanju, npr. v publicistiko, založništvo ipd. Študij jim namreč omogoči razvoj splošnih kompetenc, kot so analitično branje in kritično vrednotenje, argumentirano izražanje stališč, sposobnost avtorefleksije, sposobnost argumentiranega nastopanja v strokovni javnosti ipd.

Zakaj študirati antične in humanistične študije

»Med prednostmi študijskega programa Antični in humanistični študiji bi poudaril zlasti veliko mero svobode v okviru izbirnega dela študija. Program namreč poleg pridobitve temeljnih znanj s področja latinske oziroma grške filologije študentu omogoča tudi udejstvovanje na sorodnih področjih – od arheologije do primerjalnega jezikoslovja. Razširjena obzorja, interdisciplinarno znanje in široka paleta praktičnih kompetenc pomembno prispevajo k izoblikovanju profila sodobnega humanista.«

– Rok Kuntner, magister antičnih in humanističnih študijev, doktorski študent